

2 BESTUURSVERSLAG DIRECTIE

2.1 Inleiding

In maart 2024 is het jubileumjaar vanwege het 135-jarig bestaan in 2023 afgerond met een laatste jubileumconferentie op het provinciehuis van Arnhem. Ter plekke werd de publicatie 'Ruimte Maken - waar wachten we op? Samenwerken met bewonersinitiatieven' gelanceerd door onze voorzitter Ahmed Marcouch.

We merken dat de nieuwe naam steeds meer "gewoon" wordt voor adviseurs, collega's, Arcadis en de belangrijkste samenwerkingspartners en stakeholders. In 2024 is er veel aandacht gegaan naar het verder bestendigen van deze nieuwe naam. En dat zal ook de komende jaren de nodige aandacht vergen.

2.2 Visie en missie Katalys

Stichting Koninklijke Katalys vindt dat bewonersinitiatieven essentieel zijn voor een vitale samenleving. Mensen in lokale gemeenschappen maken en realiseren plannen voor hun eigen leefomgeving, zien naar elkaar om en zorgen daarmee voor sociale cohesie en daadkracht.

Missie

Bewonersinitiatieven kunnen veel zelf, maar missen soms kennis, ervaring, netwerk of positie, waardoor hun plannen niet (volledig) worden gerealiseerd.

Katalys ondersteunt mensen met plannen voor hun omgeving met kennis, kunde en kapitaal. En zo werken we samen met hen aan krachtige dorpen en wijken in heel Nederland.

2.3 Strategische doelen 2022 - 2026 en doelrealisatie 2024

Advies op maat voor het versterken van bewonersinitiatieven met plannen voor hun eigen omgeving door onze vrijwillige adviseurs vormt de basis van onze dienstverlening. Naast Advies op maat bieden we programma's en workshops aan waar initiatieven aan mee doen zoals Kern met Pit. En we verschaffen Maatschappelijke Financieringen voor het aankopen van vastgoed of grond door lokale initiatieven. Met de inzet van vrijwillige adviseurs en inzet van Arcadis experts leveren we een unieke bijdrage aan het versterken van bewonersinitiatieven.

Jaarlijks willen we 50-60 nieuwe hulpvragen van initiatieven ondersteunen met Advies op Maat. De stijging die we zagen in aantallen adviezen 2024 ten opzichte van 2023 is daarmee doorgezet. Kern met Pit is onze jaarlijkse Leefbaarheidswedstrijd voor burgerinitiatieven die we in 2024 voor de 46ste keer met succes hebben georganiseerd. Hiermee bereikten we 250 initiatieven die zich hebben ingeschreven en uiteindelijk ruim 130 initiatieven die hebben deelgenomen.

Om meer impact te realiseren hebben we in 2024 focus gegeven aan de volgende doelgroepen/thema's:

- Ontmoetingsplekken binnen en buiten: nieuwe tools, eerste editie trainingsprogramma Impact (11 deelnemers), tweede editie Warmteboost (51 deelnemers/ontvangers subsidies).
- Kleinschalige wooninitiatieven: aantal aanvragen voor advies en vooral financiering trekt aan. Opleiding/training van Katalys adviseurs KSWI team verloopt voorspoedig.
- Versterken positie van de beweging van bewonersinitiatieven. Zowel bijeenkomsten, publicatie 'Ruimte Maken waar wachten we op' als deelname aan We Doen Het Samen Coalitie dragen hieraan bij.

Voornaamste resultaten 2024:

Gerealiseerd 2024 versus doelstelling	Doel 2024	Realisatie 2024	2023
Advies op maat			
- Nieuwe projecten	50 - 60	50	37
Maatschappelijke Financieringen: besluiten			
- Ontmoetingsplekken	6	2	4
- Wooninitiatieven	2	3	1
Kern met Pit			
- Aanvragen	250	220	
- Deelnemers	130	133	
- Predicaten		106	
Programma's:			
- Warmteboost	50	51 (260 aanvragen, 100 initiatieven advies)	70
- Verdienen met je buurt (i.s.m.LSA)	10	5	
- Impacttraining	10	16 inschr. / 9 gehaald	Nvt
Vrijwilligers			
- Totaal aantal	126	127	104
- Vertrokken		20	
- Nieuw		26	

2.4 Organisatie

Katalys wordt gevormd door een netwerk van circa 125 professionals die zich met hun bevoegdheid en deskundigheid vrijwillig inzetten voor bewonersinitiatieven. Iedere provincie in Nederland beschikt over een adviesteam met vrijwilligers. Daarnaast is een team in Rotterdam en een landelijk team Maatschappelijke Financieringen actief.

Programmamanagers vanuit het bureau in Arnhem coördineren de inzet van vrijwilligers. Regelmatig wordt expertise ingezet van de adviseurs van onze kernpartner Arcadis en juridische dienstverlener Dirkzwager. Zij doen dit vanuit hun maatschappelijke betrokkenheid. Deze inzet vindt plaats via het gezamenlijke MVO programma van Katalys en Arcadis.

In 2024 heeft Katalys 11 medewerkers en een directeur; in totaal 9,4 fte.

In 2024 is gewerkt aan enkele speerpunten gericht op het verbeteren van de organisatie zoals:

1. Katalys is vindbaar voor initiatieven, vrijwilligers en stakeholders. Na een intensief jubileumjaar met nieuwe naam en 11 jubileumbijeenkomsten is in 2024 meer aandacht uitgegaan naar het verder uitbouwen van de bekendheid van Katalys (groter bereik); bouwen aan de basis van een communicatiehuis, regelmatige stroom van posts op social mediakanalen, uitbrengen externe nieuwsbrief, enkele publicaties en opstarten wervingscampagne adviseurs.
2. Katalys is aantrekkelijk voor vrijwilligers. Extra investering dit jaar bestond uit gerichte begeleiding van enkele teams bij werven nieuwe adviseurs, lanceren van een landelijke wervingscampagne, de mogelijkheid van flexvrijwilligers en extra capaciteit gericht op werving en behoud vrijwilligers.
3. Versterken kennis- en netwerkfunctie. Samen vormen de Katalys adviseurs, collega's, bestuurs- en RvC leden en Arcadis betrokkenen een rijk netwerk van mensen die beschikken over relevante kennis en netwerken. Tijdens de goed bezochte landelijke Katalys Kennisproeverij op 4 oktober stond het uitwisselen van kennis en ervaringen centraal. Een co-productie waarbij uitgegaan is van de behoefte, de eigen kennis en ervaringen van onze adviseurs en het ontsluiten hiervan.

2.5 Planning en Control 2024

De conceptbegroting van Katalys voor 2024 is op 25 november 2023 in het bestuur vastgesteld. Een samenvatting van de begroting is hierna opgenomen als bijlage.

In de tweede helft van het jaar is een eindejaarsverwachting opgesteld.

De besteding van de middelen wordt grotendeels gefinancierd uit de jaarlijkse inkomsten uit dividend op aandelen Arcadis aangevuld met opbrengsten uit obligaties en aandelen uit het belegd eigen vermogen. De gelden worden beschikbaar gesteld aan de doelstelling en activiteiten van Katalys, zoals beschreven in het koersdocument Katalys 2022 - 2026 en de meerjarenbegroting.

2.6 Beleid omtrent de omvang en functie van het vermogen

In 2023 heeft de directie met advies van de financiële commissie een beleggingsstatuut vastgesteld. We hebben opgeschreven hoe het beleggingsbeleid is vormgegeven met het statuut als basis. Het statuut en het beleid gelden voor het gehele vermogen van Katalys en daarmee vormen zij onderdeel van de uitgangspunten voor het financieel beleid in 2024.

Eind 2024 heeft het bestuur opdracht gegeven tot een verkenning naar of en hoe meer impact kan worden gerealiseerd met het vermogen van Katalys; de zgn verkenning "Van beleggen naar investeren". Deze verkenning zal in 2025 verder zijn beslag krijgen.

Uitgangspunten financieel beleid

Voor een stabiel en transparant financieel beleid is een aantal uitgangspunten gedefinieerd.

1. Gezien het strategisch partnerschap met Arcadis belegt Katalys een groot deel van haar vermogen in aandelen Arcadis NV.
2. De overige beleggingen worden duurzaam en defensief belegd in aandelen en obligaties conform het in 2023 vastgestelde beleggingsstatuut en beleggingsbeleid.
3. De jaarlijkse begroting van Katalys en Katalys Maatschappelijke Participaties wordt minimaal voor 75% gefinancierd uit het jaarlijkse dividend van Arcadis. De overige 25% wordt gefinancierd uit overige opbrengsten en/of vermogen. Over 2023 is door Arcadis een dividend van € 0,85 cent per aandeel uitgekeerd in 2024. Door dit relatief hoge dividend zijn alle kosten over 2024 ruimschoots gefinancierd door de inkomsten uit dit dividend.
4. Indien het dividend van Arcadis lager uitvalt dan begroot zal de begroting van Katalys en Katalys Maatschappelijke Financieringen BV worden heroverwogen. Dit was voor 2024 niet nodig.
5. De leningen en andere financieringen die worden gedaan door Katalys MF worden gefinancierd uit de liquide reserves en/of het vrij besteedbare vermogen van Katalys.

2.7 Beleggingsresultaat 2024 vrij besteedbaar vermogen beheerd door Fair Capital Partners

Financieel resultaat en toelichting FCP

Over 2024 heeft de portefeuille een financieel rendement, na kosten, gerealiseerd van 1,46%. De aandelen hebben een positief resultaat van 2,85% opgeleverd en de obligaties 1,57%. Het ASN Biodiversiteitsfonds 0,11% en het ASN Microkredietenfonds 0,04%.

Het financiële rendement is door een aantal ongunstige factoren voor duurzame beleggingen van de portefeuille in 2024 lager dan dat het rendement van traditionele (niet duurzame) beleggingen. De wereldwijde aandelenmarkt kende hogere financiële rendementen met name in de VS.

Daar stegen de koersen sterk dankzij de positieve koersontwikkelingen van de gigantische techbedrijven beter bekend als de Magnificent 7 (Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia en Tesla). Zij zijn naar marktkapitalisatie de grootste namen in de S&P 500 en zorgden voor het grootste deel van de jaarwinst van de index. De Stichting Koninklijke Katalys belegt om duurzaamheidsredenen zeer beperkt in dergelijke aandelen in de VS en kon dus niet profiteren van deze stijging.

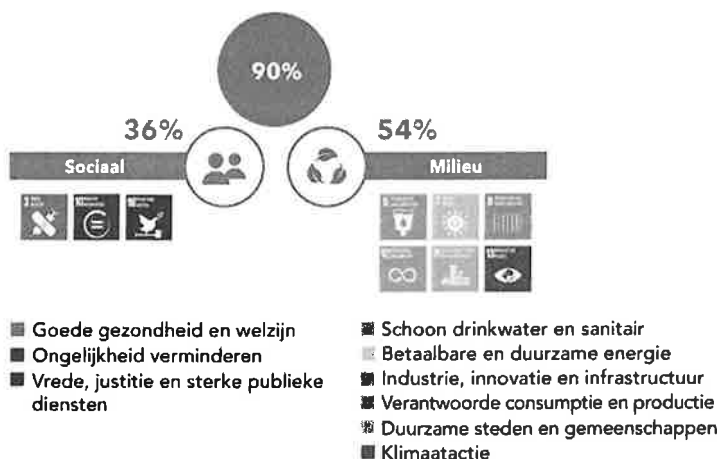
Beleggers hadden eind 2024 minder vertrouwen in Europese aandelen, in de aandelen van kleine en middelgrote bedrijven en in aandelen van duurzame bedrijven, bijvoorbeeld op het gebied van hernieuwbare energie. Dat beïnvloedde het resultaat van de portefeuille negatief. De obligatiemarkt eindigde met een kleine winst, maar de prestaties werden gedrukt doordat de rente steeg aan het eind van 2024; als de rente stijgt, daalt de koers van vastrentende waarden.

Vanwege de gekozen duurzaamheidscriteria die de basis vormen van het beleggingsbeleid en daarmee voor het inrichten van de portefeuille is er niet belegd in aandelen waarvan de koersen juist zo sterk stegen het afgelopen jaar. De koersen waren bovendien volatiel als gevolg van een stijgende rente en de grote geopolitieke spanningen. Daar komt bij dat veel duurzame bedrijven innovatief zijn; zij investeren in nieuwe technieken. De hoge rente verhoogde de kosten van hun investeringen met als gevolg dat de winstgevendheid op korte termijn daalde. Kleine duurzame bedrijven hadden bovendien moeite om financiering aan te trekken. Zij zijn ook gevoeliger voor economische schommelingen dan grote bedrijven die een breder scala aan activiteiten hebben. Ten slotte konden bedrijven in duurzame energie niet altijd concurreren met fossiele energiebedrijven.

Niet financieel resultaat en toelichting

Over 2024 heeft Stichting Koninklijke Katalys met haar beleggingen ook niet financiële impact kunnen realiseren. De portefeuille heeft mede bijgedragen aan:

- Biodiversiteit, Mensenrechten en het Klimaat te beschermen, voorzover mogelijk met beursgenoteerd beleggen. Dit is gebeurd door de beleggingen op basis van de ASN criteria te laten selecteren en screenen door specialisten van het Expertise Centrum Duurzaamheid van de Volksbank.
- Met de aandelenportefeuille is circa 90% netto positieve impact gerealiseerd op de Werelddoelen, die afgesproken zijn. Ook wel de Sustainable Development Goals (SDG's) genoemd. D.w.z. dat de negatieve impact van de positieve impact is afgetrokken. Met de aandelen is een netto positieve impact gerealiseerd op de Werelddoelen, die voor 36% vooral een sociale impact maken, zoals SDG 3: goede gezondheid en SDG 10: welzijn en het verminderen van ongelijkheid. Daarnaast is een netto positieve impact gerealiseerd op de Werelddoelen, die voor 54% vooral een milieu impact maken, zoals SDG 7: Schoon water en SDG 13: Klimaatactie.
- Met ASN Microkredietenfonds heeft de portefeuille bijgedragen aan financiële inclusiviteit, het tegengaan van armoede, gendergelijkheid en het realiseren van goede banen.

2.8 Risico's en maatregelen

Ontwikkelingen vrijwillige inzet

Nederland is rijk in termen van een grote vrijwillige inzet en een groot aantal volwassen mensen die iets voor hun eigen buurt of dorp doen of willen gaan doen. De aard van de inzet verandert van langjarige inzet aan een of meer organisaties/doelen naar meer projectmatige/kortere inzet. De initiatieven die we ondersteunen hebben te maken met veranderingen in deze vrijwillige inzet. En voor onze eigen organisatie hebben we in 2023 een nieuw vrijwilligersbeleid gedefinieerd. Het aantal vrijwilligers dat zich heeft verbonden aan Katalys is in 2024 licht gestegen.

Energieprijzen en inflatie

De inflatie heeft gevolgen voor de begroting van Katalys en Katalys Maatschappelijke Financieringen. Salariskosten en vooral ook diverse organisatiekosten (locatiehuur, catering, techniek en energielasten) nemen ook in 2024 relatief sterk toe.

Koersschommelingen

Besloten is een verkenning te verrichten naar of en hoe Stichting Katalys met haar vermogen de maatschappelijke impact zou kunnen vergroten.

Een groot deel van het vermogen van Katalys is belegd in aandelen Arcadis. De koers van de aandelen van Arcadis NV in 2024 heeft positieve resultaten laten zien met een wat lager resultaat aan het einde van het jaar ten gevolge van met name geopolitieke ontwikkelingen.

Arnhem, 3 april 2025

J. Tiemersma
Directeur